

PAPUR / ENCLOSURE
G

CYNGOR SIR YNYS MON / ISLE OF ANGLESEY COUNTY COUNCIL

CYFARFOD:	PWYLLGOR SAFONAU
DYDDIAD:	12 MEDI 2013
TEITL YR ADRODDIAD:	DEDDF LLYWODRAETH LEOL (DEMOCRATIAETH) (CYMRU) 2013
PWRPAS YR ADRODDIAD:	RHOI GWYBOD I'R PWYLLGOR AM GANLYNIAD EI YMATEB I'R YMGYNGHORIAD A MATERION CYSYLLTIEDIG ERAILL
ADRODDIAD GAN:	PENNAETH SWYDDOGAETH CYFREITHIOL A GWEINYDDIAETH / SWYDDOG MONITRO
SWYDDOG CYSWLLT:	LYNN BALL, PENNAETH SWYDDOGAETH CYFREITHIOL A GWEINYDDIAETH / SWYDDOG MONITRO (est 2586)

1. RHAGARWEINIAD A CHEFNDIR

Ar 25 Gorffennaf 2012 cytunodd y Pwyllgor Safonau ar ymateb i ymgynghoriad ar Bapur Gwyn Llywodraeth Cymru mewn perthynas â Hyrwyddo Democratiaeth Leol. Cyfyngwyd ymateb y Pwyllgor i'r meysydd hynny sydd o fewn ei gylch gorchwyl ac mae **Atodiadau 1 a 2** yn cynnwys yr Adroddiad a ystyriwyd gan y Pwyllgor ar 25 Gorffennaf 2012 a'r ymateb a anfonwyd wedyn at Lywodraeth Cymru ar ran y Pwyllgor.

2. Y SEFYLLFA GYFREDOL

Mae'r Ddeddf bellach wedi derbyn Cydsyniad Brenhinol. Mae **Atodiad 3** yn gopi o grynodedb o'r ddeddfwriaeth newydd gyda rhannau'r hynny sydd o arwyddocâd i'r Pwyllgor Safonau wedi eu hamlygu. Gydag un eithriad, nid oes unrhyw ddyddiadau cychwyn wedi eu pennu hyd yma. Nid yw materion y gofynnwyd i'r Pwyllgor Safonau ymateb i'r ymgynghoriad yn eu cylch, ac nad oes cyfeiriad atynt yn **Atodiad 3**, wedi eu cynnwys yn y ddeddfwriaeth.

3. ARGYMHELLIAD

Nodi'r Adroddiad er gwybodaeth.

ATODIAD / ENCLOSURE

1

CYNGOR SIR YNYS MÔN

CYFARFOD:	PWYLLGOR SAFONAU
DYDDIAD:	25 GORFFENNAF 2012
TEITL YR ADRODDIAD:	YSTYRIED PAPUR GWYN Y LLYWODRAETH AR HYRWYDDO DEMOCRATIAETH LEOL
PWRPAS YR ADRODDIAD:	CYTUNO AR YR YMATEB I'R YMGYNGHORIAD GAN LYWODRAETH CYMRU YNGHYLCH Y PAPUR GWYN AR HYRWYDDO DEMOCRATIAETH LEOL
ADRODDIAD GAN:	PENNAETH SWYDDOGAETH - CYFREITHIOL A PHWYLLGORAU / SWYDDOG MONITRO

DOGFENNAU SYDD YNGHLWM

1. Papur Gwyn Llywodraeth Cymru ar Hyrwyddo Democratiaeth Leol.

CEFNDIR

- Gofynnir i ymgynghoreion ymateb erbyn 3 Awst 2012.
- Y rhannau hynny o'r Papur Gwyn sy'n ymwneud â gwaith y Pwyllgor Safonau yw:-
 - Paragraff 52 (cwestiwn 29) a
 - Paragraffau 66 i 68 (cwestiynau 38, 39, 40, 41, 42, 43 ac 44)
- Yn ogystal â'r cwestiynau, efallai y bydd y Pwyllgor yn dymuno ystyried unrhyw faterion cysylltiedig / perthynol eraill yn ei ymateb ffurfiol. Awgrymir y materion isod i'w trafod, ond ni ddylent rwystro'r Pwyllgor rhag cyflwyno cynigion neu sylwadau ychwanegol eraill:-
 - P'un a fydd unrhyw Brotocol Penderfyniad Lleol yn genedlaethol neu'n lleol, a ddylid cyhoeddi canllawiau neu feini prawf i gynorthwyo i nodi'r materion hynny sy'n addas i'w cyfeirio i Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru, y materion sy'n addas ar gyfer penderfyniad lleol a'r materion nad ydynt yn addas i gael sylw o gwbl?
 - Fel arall, a ddylai'r penderfyniad ynghylch addasrwydd ar gyfer penderfyniad lleol fod yn gwbl ddewisol?
 - Os bydd unrhyw elfen o ddisgresiwn, sut bydd y disgresiwn hwn yn cael ei ddefnyddio a chan bwy?

- Os sefydlir Pwyllgorau Safonau Rhanbarthol, beth ddylai'r ffin ddaearyddol fod yn eich barn chi e.e. Ynys Môn, Gwynedd a Chonwy, neu bob un o'r chwe Awdurdod yng Ngogledd Cymru?
- Os bydd Pwyllgor Safonau Rhanbarthol neu Isranbarthol, sut dylai weithredu'n ymarferol, beth yw'r anawsterau posib a sut gallwn eu goresgyn?

ARGYMHELLIAD

Gofynnir i'r Pwyllgor Safonau fynegi barn ar y rhannau priodol o'r ddogfen ymgynghori, yn ogystal ag unrhyw faterion perthnasol neu berthynol eraill, a chyfarwyddo'r Swyddog Monitro, mewn ymgynghoriad gyda Chadeirydd y Pwyllgor, i gwblhau a chyflwyno'r ymateb ymgynghori ar ran y Pwyllgor Safonau. Anfonir copïau o'r ymateb i bob aelod o'r Pwyllgor er gwybodaeth.

ATODIAD / ENCLOSURE

2

YMATEB Y PWYLLGOR SAFONAU I BAPUR GWYN Y LLYWODRAETH AR HYRWYDDO DEMOCRATIAETH LEOL

Cwestiwn 29: A ddylai'r Panel gael y pŵer i'w gwneud yn ofynnol i awdurdodau lleol gyhoeddi gwybodaeth am bob cydnabyddiaeth ariannol a dderbyniodd cynghorwyr unigol mewn cysylltiad â chyflawni dyletswyddau cyhoeddus?

Yes ✓

No

Ond dylai gynnwys treuliau a dylai fod eglurhad ynglŷn â'r diffiniadau o elfennau allweddol megis "cyhoeddi", "cydnabyddiaeth ariannol", "dyletswyddau cyhoeddus", er mwyn sicrhau cysondeb a'r gallu i gymharu.

Cwestiwn 38: Beth yw'r rhwystrau ymarferol rhag ymestyn y broses ddatrys leol i gynghorau tref a chymuned ac ym mha ffordd y gellid eu goresgyn?

Mae angen i unrhyw broses/mecanwaith ar gyfer datrys materion yn lleol aros gyda'r Cyngor Tref/Cymuned perthnasol oherwydd mae goblygiadau sylweddol o ran adnoddau os oes raid i Bwyllgorau Safonau a Swyddogion Monitro gefnogi'r proses.

Cwestiwn 39: I ba raddau y mae'n angenrheidiol neu'n ddymunol diwygio'r fframwaith statudol presennol neu'r cod ymddygiad enghreifftiol, er mwyn hwyluso'r gwaith o ddatrys cwynion yn lleol?

- I sicrhau cysondeb, dylid parhau i wneud y didoliad cyntaf sy'n ofynnol dan statud. Fodd bynnag, dylai materion a gyfeirir at Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru (OGCC) nad ydynt yn cwrdd â'i brawf trothwy, gael eu cyfeirio'n ôl fel y gellir gwneud penderfyniad ar lefel leol ynghylch a yw'r mater yn addas ai peidio ar gyfer ei ddatrys yn lleol. Fel mae pethau'n sefyll, bydd y penderfyniad hwnnw yn un dewisol ac yn syrthio y tu allan i'r fframwaith statudol.
- Fodd bynnag, nid oes unrhyw reidrwydd statudol ar awdurdodau i fabwysiadu trefn ar gyfer datrys anghydfodau yn lleol ac mae llai byth o reidrwydd am gysondeb mewn protocolau lleol. Rydym ni o'r farn y byddai'n ddymunol cael model o brotocol ar gyfer datrys anghydfodau yn lleol er mwyn sicrhau cysondeb, tryloywder ac i osgoi dyblygu gwaith. O leiaf, dylid cyhoeddi canllawiau yn nodi'r egwyddorion cyffredinol a byddai angen i'r canllawiau roi sylw i faterion allweddol megis:
 - Dylai protocolau datrys anghydfodau yn lleol ymwneud yn unig â chwynion gan aelodau am aelodau.
 - Wedi cwblhau'r didoliad cychwynnol ac wedi methu bodloni trothwy OGCC, rhaid gallu gwrthod yn fuan yn y broses unrhyw fater a gyfeiriwyd yn ôl i'w ddatrys yn lleol os yw'n annilys, yn ddibwys neu'n gwastraffu amser. Mae angen eglurder ynghylch pwy sy'n ymarfer y disgresiwn hwnnw ynghyd â'r modd y caiff ei ymarfer oherwydd gall y broses fod yn un gynhennus. Yn ein barn ni, dylai aelod annibynnol o'r Pwyllgor Safonau wneud y penderfyniad hwnnw mewn ymgynghoriad gyda'r Swyddog Monitro. Rydym yn gwerthfawrogi bod opsiynau eraill.
 - Mae angen eglurder ynghylch rôl y Pwyllgor Safonau mewn unrhyw broses i ddatrys anghydfodau yn lleol.
 - Mae angen eglurder ynglŷn â chanlyniadau posibl proses o'r fath.

Cwestiwn 40: A ddylid addasu'r fframwaith moesegol yng Nghymru yn fwy sylfaenol (ee cyflwyno proses leol o asesu ac ymchwilio i bob achos honedig o dorri'r cod ymddygiad) ac os felly, sut y dylid ei addasu?

Yes

No

✓

Rydym o'r farn bod cynnal didoliad cychwynnol ar lefel leol yn ddymunol er sicrhau tegwch a chysondeb ac i osgoi cwynion "talur pwyth yn ôl".

Cwestiwn 41: A yw'r trefniadau "galw i mewn" yn ddigonol, neu a ddylid cyfeirio achosion nad ydynt yn llwyr fodloni meini prawf presennol yr Ombwdsmon er mwyn penderfynu yn eu cylch yn lleol, a hynny fel mater o drefn?

Yes

No

✓

Dylai'r holl achosion sy'n ymwneud â chwynion am Aelodau gan Aelodau nad ydynt yn cwrdd â throthwy cyfredol OGCC gael eu cyfeirio ar gyfer eu datrys yn lleol ond rhaid bod disgrisiwn ar lefel leol ynghylch a ddylid mynd ati i'w datrys yn lleol ai peidio neu wrthod y gwyn, rhyw fath o ail didoliad mwy anffurfiol. Gweler yr ymateb i gwestiwn 39 os gwelwch yn dda.

Cwestiwn 42: A yw'r terfyn gwirfoddol ar indemniadau a ddarperir i'r diben hwn yn briodol ac yn ddigonol?

Yes

No

✓

Cwestiwn 43: A ddylai Llywodraeth Cymru gyflwyno terfyn statudol ar indemniadau trwy is-ddeddfwriaeth?

Yes

✓

No

Rydym yn awgrymu y dylai fod trothwyon gwahanol ar gyfer gwrandawriadau gerbron Pwyllgorau Safonau, Panel Dyfarnu Cymru neu'r Uchel Lys gydag uchafswm o £20k.

Cwestiwn 44: Beth yw'r rhwystrau ymddangosiadol rhag sefydlu pwyllgorau safonau rhanbarthol, os oes rhai?

Rydym o blaid cadw Pwyllgorau Safonau lleol ond bod darpariaeth ar gael i "rannu" Aelodau annibynnol pryd a phan fydd angen hynny ar sail isranbarthol.

ATODIAD / ENCLOSURE

3

Local Government (Democracy) (Wales) Act 2013

Section	Notes
PART 5	
OTHER CHANGES TO LOCAL GOVERNMENT	
<i>Presiding members</i>	
51 Presiding member of principal council	ss. 51 to 54 1/10/2013
<i>Private Bills</i>	
52 Promoting private Bills	
53 Opposing private Bills	
54 Restriction on payments in relation to promoting or opposing Bills	
<i>Access to information</i>	
55 Community council websites	No Commencement Date
56 Requirement to give public notices electronically	
57 Meetings and proceedings of communities	
58 Registers of members' interests	No Commencement Date
<i>Local Government (Democracy) (Wales) Act 2013 (anaw 4) v</i>	
<i>Remote attendance at meetings</i>	
59 Remote attendance at meetings of principal councils	ss. 59 to 62 1/10/2013
<i>Democratic services committees</i>	
60 Democratic services committees	
<i>Audit committees</i>	
61 Audit committees	
<i>Independent Remuneration Panel for Wales</i>	
62 Functions relating to payments to members	
63 Functions relating to salaries of heads of paid service	Note: s.63 needs commencement order
64 Relevant authorities	
65 Subsequent annual reports	
66 Consultation on draft reports	ss. 64-67 1/10/2013
67 Publicity requirements in reports	
<i>Joint standards committees</i>	
68 Joint standards committees	No Commencement Date
69 Referral of cases relating to conduct	No Commencement Date

Deddf Llywodraeth Leol (Democratiaeth)
(Cymru) 2013

2013 dccc 4

Local Government Democracy (Wales) Act
2013

2013 anaw 4

*Mynediad i wybodaeth***55 Gwefannau cyngorau cymuned**

- (1) Rhaid i gyngor cymuned sicrhau bod y canlynol ar gael yn electronig –
- (a) gwybodaeth ynglŷn â sut i gysylltu ag ef ac, os yw hynny'n wahanol, ei glerc, gan gynnwys –
 - (i) rhif ffôn;
 - (ii) cyfeiriad post;
 - (iii) cyfeiriad e-bost;
 - (b) gwybodaeth ynglŷn â phob un o'i aelodau, gan gynnwys –
 - (i) enw'r aelod;
 - (ii) sut y gellir cysylltu â'r aelod;
 - (iii) ymlyniad gwleidyddol yr aelod (os oes un);
 - (iv) y ward y mae'r aelod yn ei chynrychioli (pan fo hynny'n berthnasol);
 - (v) unrhyw swydd y mae'r aelod yn ei dal gyda'r cyngor;
 - (vi) unrhyw bwyllgor o'r cyngor y mae'r aelod yn perthyn iddo;
 - (c) cofnodion trafodion cyfarfodydd y cyngor ac (i'r graddau y bo'n rhesymol ymarferol) unrhyw ddogfennau y cyfeiria'r cofnodion atynt;
 - (d) unrhyw ddatganiad archwiliedig o gyfrifon y cyngor.
- (2) Nid oes dim yn yr adran hon sy'n awdurdodi cyngor cymuned nac yn ei gwneud yn ofynnol iddo ddarparu unrhyw wybodaeth y mae wedi ei hatal rhag ei datgelu dan unrhyw ddeddfiad.
- (3) Wrth gyflawni ei ddyletswyddau o dan is-adran (1), rhaid i gyngor cymuned roi sylw i unrhyw ganllawiau a ddyroddir gan Weinidogion Cymru.
- (4) Nid yw'r gofyniad i sicrhau bod yr wybodaeth a restrir yn is-adran (1)(c) a (d) ar gael ond yn ymwneud â gwybodaeth a gynhrychir pan ddaw'r adran hon i rym neu wedi hynny.

56 Gofyniad i roi hysbysiadau cyhoeddus yn electronig

Yn adran 232 o Ddeddf 1972 (hysbysiadau cyhoeddus), ar ôl is-adran (1) mewnosoder –

“(1ZA) A public notice given by a community council must, in addition to the requirements imposed by subsection (1), be published electronically.”.

57 Cyfarfodydd a thrafodion cymunedau

Yn Atodlen 12 i Ddeddf 1972 (cyfarfodydd a thrafodion awdurdodau lleol) –

(a) ym mharagraff 26(2) –

(i) ym mharagraff (a), ar ôl “be” lle y mae'n ymddangos am y tro cyntaf mewnosoder “published electronically and”,

- (ii) ar ôl paragraff (a) mewnosoder –
 - “(aa) any documents relating to the business to be transacted at the meeting must be published electronically (in so far as reasonably practicable),”
- (b) ar ôl paragraff 26(2) mewnosoder –
 - “(2A) The duty of a community council under sub-paragraph (1)(aa) to publish documents relating to the meeting does not apply where –
 - (a) the documents relate to business which in the opinion of the council is likely to be transacted in private, or
 - (b) the disclosure of such documents would be contrary to any enactment.”
- (c) ym mharagraff 30B –
 - (i) yn lle is-baragraff (3) rhodder –
 - “(3) The notice must be given –
 - (a) in writing (but not in an electronic form), or
 - (b) in an electronic form which meets the technical requirements set by the principal council under paragraph 30C.”
 - (ii) yn is-baragraff (7), ar ôl “principal council” mewnosoder “or community council”,
 - (iii) a hefyd yn is-baragraff (7), yn lle “council” lle y mae’n ymddangos am yr ail dro rhodder “principal council”,
- (d) ym mharagraff 30C –
 - (i) yn lle is-baragraff (1) rhodder –
 - “(1) For the purposes of paragraph 30B(1), each community council and principal council must provide a facility for notices to be given in electronic form (“electronic notices”).”
 - (ii) yn is-baragraff (2), yn lle “The council must set” mewnosoder “A principal council must set for its area”,
- (e) ym mharagraff 30E(7), ar ôl paragraff (a) mewnosoder –
 - “(aa) by publishing the notice electronically, and”.

58 Cofrestrau buddiannau aelodau

- (1) Mae adran 81 o Ddeddf Llywodraeth Leol 2000 (p.22) (datgelu a chofrestru buddiannau aelodau) wedi ei diwygio fel a ganlyn.
- (2) Yn is-adran (6) –
 - (a) daw’r geiriau o “copies” hyd at y diwedd yn baragraff (a), a
 - (b) ar ôl y paragraff hwnnw, mewnosoder –
 - “(b) the register mentioned in paragraph (a) is published electronically.”
- (3) Yn is-adran (7), ar ôl paragraff (a)(ii), mewnosoder –

“(iii) states that the register is available to be viewed electronically, and

(iv) specifies how to access the electronic version.”.

(4) Ar ôl is-adran (7), mewnosoder –

“(7A) For the purposes of this section –

(a) section 83(13) does not apply, and

(b) in relation to a relevant authority which is a community council, the references in this section to a monitoring officer are to be read as references to the proper officer of that council (within the meaning of section 270(3) of the Local Government Act 1972).”.

Mynychu cyfarfodydd o bell

59 Mynychu cyfarfodydd prif gynghorau o bell

(1) Mae adran 4 o Fesur 2011 (mynychu cyfarfodydd o bell) wedi ei diwygio fel a ganlyn.

(2) Yn is-adran (4), yn lle’r geiriau “o bell” hyd at y diwedd, rhodder “mangre’r cyfarfod yn llai na 30% o gyfanswm nifer yr aelodau sy’n bresennol yn y cyfarfod.”.

(3) Ar ôl is-adran (4), mewnosoder –

“(4A) Nid yw is-adran (4) yn atal awdurdod lleol rhag creu rheolau sefydlog sy’n ei gwneud yn ofynnol fod mwy na 30% o gyfanswm yr aelodau sy’n bresennol mewn cyfarfod yn mynychu mangre’r cyfarfod i sicrhau cworwm.”.

Pwyllgorau gwasanaethau democrataidd

60 Pwyllgorau gwasanaethau democrataidd

(1) Ar ôl adran 11 o Fesur 2011 (awdurdodau lleol i benodi pwyllgorau gwasanaethau democrataidd) mewnosoder –

“11A Adolygiadau ar gais awdurdod lleol

(1) Caiff pwyllgor gwasanaethau democrataidd awdurdod lleol, ar gais yr awdurdod, adolygu unrhyw fater sy’n berthnasol i –

(a) y cymorth a’r cyngor sydd ar gael i aelodau’r awdurdod hwnnw, a

(b) telerau ac amodau swydd yr aelodau hynny.

(2) Rhaid i bwyllgor gwasanaethau democrataidd lunio adroddiadau ac argymhellion i’r awdurdod yn dilyn adolygiad.

(3) Mater i bwyllgor gwasanaethau democrataidd yw penderfynu sut i arfer ei swyddogaethau o dan yr adran hon.”

(2) Yn adran 19 (adroddiadau ac argymhellion gan bwyllgorau gwasanaethau democrataidd), ar ôl “11(1)(c)” mewnosoder “neu 11A(2)”.

- (a) bwrdd iechyd lleol,
- (b) panel comisiynydd heddlu a throsedd,
- (c) awdurdod perthnasol,
- (d) corff wedi ei ddynodi yn gorff cyhoeddus mewn gorchymyn a wnaed gan Weinidogion Cymru.”.

Cyd-bwyllgorau safonau

68 Cyd-bwyllgorau safonau

(1) Mae Deddf Llywodraeth Leol 2000 (p.22) wedi ei diwygio fel a ganlyn.

(2) Yn adran 53 (pwyllgorau safonau) –

(a) yn is-adran (1), yn lle “(referred to in this Part as a standards committee)” rhodder “or, with one or more other relevant authorities, a joint committee”,

(b) ar ôl is-adran (1) mewnosoder –

“(1A) In this Part, a reference to a “standards committee” is a reference to a committee or a joint committee established under subsection (1).”,

(c) yn is-adran (11) –

(i) yn y geiriau agoriadol, yn lle “National Assembly for Wales” rhodder “Welsh Ministers”,

(ii) ym mharagraff (a), ar ôl “authority” mewnosoder “or authorities”,

(iii) ar ôl paragraff (d) mewnosoder –

“(da) about establishing a standards committee which is a joint committee (including, in particular, provision about any restrictions on the number or types of relevant authority that may establish a joint committee),”,

(iv) ym mharagraff (e), yn lle “such” rhodder “standards”,

(d) ar ôl is-adran (12) mewnosoder –

“(13) A relevant authority which is considering establishing a joint committee must have regard to any guidance issued by the Welsh Ministers about establishing joint committees and the circumstances in which it is appropriate to do so.”.

(3) Yn adran 54 (swyddogaethau pwyllgorau safonau) –

(a) yn is-adran (5), yn lle “National Assembly for Wales” rhodder “Welsh Ministers”,

(b) ar ôl is-adran (5) mewnosoder –

“(5A) Regulations made under subsection (5) may modify any provision of this Part, or any other enactment relating to a standards committee or to any functions of a standards committee, in relation to cases where a function of a standards committee is exercisable by a joint committee.

(5B) In subsection (5A) “enactment” includes an enactment comprised in subordinate legislation (within the meaning of the Interpretation Act 1978 (c. 30)), whenever passed or made.”.

(c) yn lle is-adran (7) mewnosoder –

“(7) A standards committee must, in exercising any of its functions, have regard to any relevant guidance issued by the Welsh Ministers.”.

(4) Yn adran 106 (Cymru) –

(a) yn is-adran (5), ar ôl “section 21G” ychwaneger “or regulations under section 53(11) or 54(5)”,

(b) yn is-adran (6), ar ôl “section 21A(13)(b)” mewnosoder “or regulations made under section 53(11) or (subject to subsection (6A)) section 54(5)”,

(c) ar ôl is-adran (6) mewnosoder –

“(6A) Where a statutory instrument contains regulations made under section 54(5) which include provision adding to, replacing or omitting any part of the text of an Act of Parliament or a Measure or Act of the National Assembly for Wales, the instrument may not be made unless a draft of it has been laid before, and approved by a resolution of, the National Assembly for Wales.”.

69 Atgyfeirio achosion yn ymwneud ag ymddygiad

(1) Mae Deddf Llywodraeth Leol 2000 wedi ei diwygio fel a ganlyn.

(2) Yn adran 73 (materion a atgyfeiriwyd at swyddogion monitro) –

(a) yn is-adran (2) –

(i) ym mharagraff (b), ar ôl “authority” lle y mae’n ymddangos am yr ail dro mewnosoder “, or to the standards committee of another relevant authority,”,

(ii) ar ôl paragraff (b), mewnosoder –

“(ba) enabling a standards committee of a relevant authority to refer a report or recommendations made by its monitoring officer to the standards committee of another relevant authority,”,

(b) yn lle paragraff (c) rhodder –

“(c) enabling a standards committee of a relevant authority to consider any report or recommendations made or, as the case may be, referred to it by –

(i) a monitoring officer of a relevant authority, or

(ii) the standards committee of another relevant authority.

(ca) the procedure to be followed by a standards committee as respects a report or recommendation made or referred to it,”,

(c) ym mharagraff (d), yn lle “the authority” rhodder “a relevant authority”,

(d) yn is-adran (4) –

(i) ym mharagraff (a), hepgorer “of the authority,” , a

(ii) ym mharagraff (b), ar ôl “the authority” mewnosoder “of which they are a member”.

(3) Yn adran 81 (datgelu a chofrestru buddiannau aelodau) –